

Velkommen til fagdag i observasjonskompetanse og NEWS

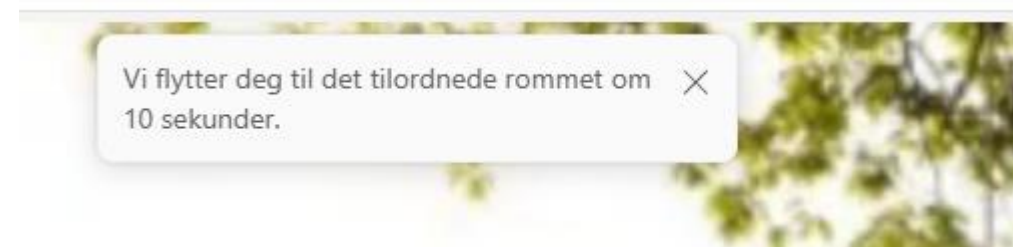
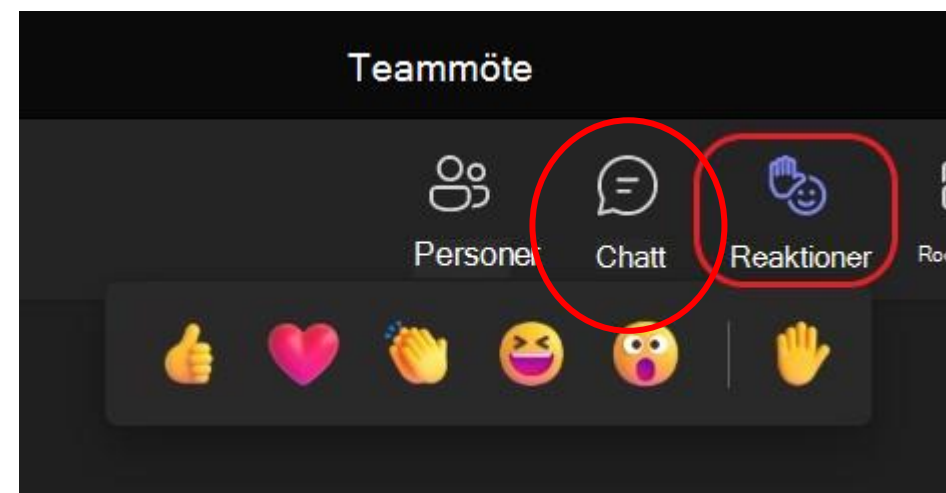
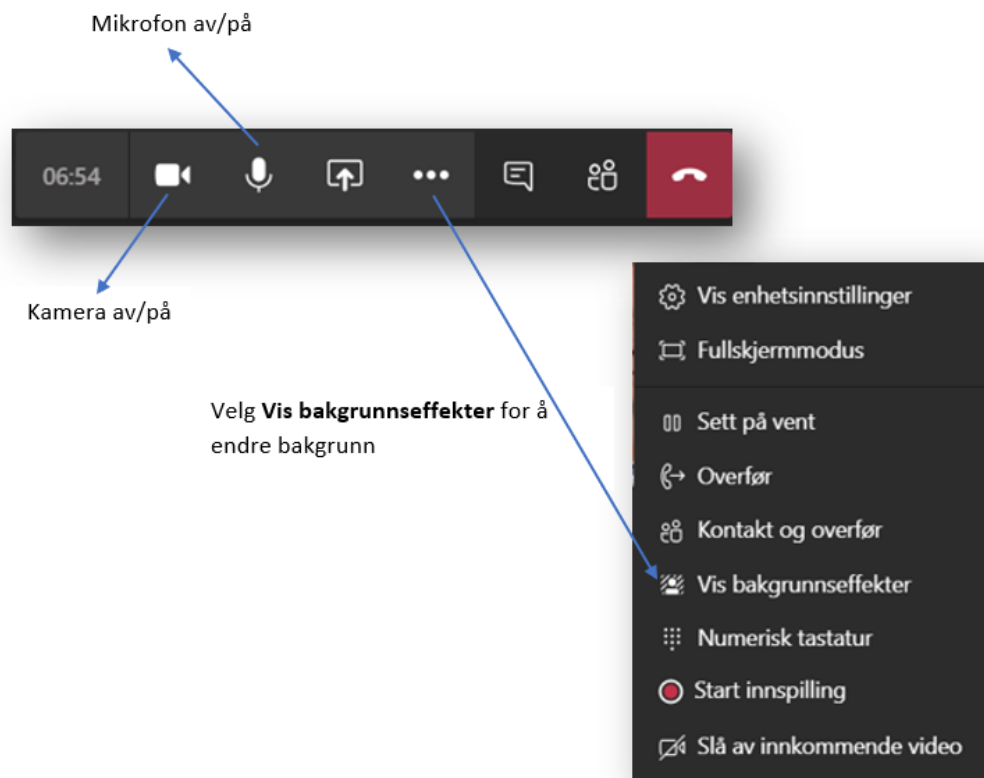
30. oktober 2025

Vi starter kl. 12 😊

**Utviklingssenter for
sykehjem og hjemmetjenester**
Agder

Velkommen til digital fagdag fra kl. 12:00- 15:00

Program- Tema- C : Circulation

- Vitale målinger og observasjoner v/ Richard Skåra og Camilla Jenshus, USHT Agder vest
- Observasjoner og oppfølging av hjertesvikt v/ Tonje Altenborg og Signe Sørvåg SSA
- Sepsis v/ Kirsten Toft, overlege Kristiansand Legevakt
- Gruppearbeid
- Informasjon om webinarserien Sammen om helse!

Kilde: copilot

Plan framover

- Ny fysisk fagdag våren 2026 - **8 april kl. 09-15**
- Ny digital fagdag høsten 2026 - **21.oktober kl. 12-15**
- Fysisk fagdag for nye instruktører 2025:
4. desember kl. 09-14
- Sjekk nettside for datoer, samt informasjon og PP fra fagdagen
- Hovedfokus på én av bokstavene i ABCDE på hver samling. I dag C – circulation,
neste gang D – disability/ bevissthet
- Innspill på tema til neste samling gjøres i evalueringsskjema

Nytt lommekort!

- ABCDE i daglige observasjoner side 1
- ABCDE ved endring i helsetilstand side 2

© KlinObsKommune		Systematisk pasientobservasjon				Observer	Se	Lytt	Kjenn	Lukt	Vurder tiltak som:
A	Airways Luftveier		Frie luftveier? • Snakker pasienten ubesværet • Kjennes luftstrøm • Lyder fra luftveiene (høres heshet/"snorkelyder") • Fremmedlegeme								▶ Hakeløft/kjeveta ▶ Munnrens/sug i munnhule ▶ Sideleie ▶ Fjerne fremmedlegeme - Heimlich; ▷ Hoste ▷ Ryggslag/bukstøt ▷ HLR ▷ Sideleie
B	Breathing Respirasjon		Er det pustebesvær/taledyspne? Vurder; • Respirasjonsfrekvens (RF) ▷ Rytme, dybde, symmetri/sidelikhet ▷ Bruk av hjelpemuskulatur (utslett) • Respirasjonslyder • Blålig på lepper, ører (sentral cyanose) • Oksygenmetning (SpO2)								▶ Kroppsleie/løsne på tøy/frisk luft ▶ Pusteveiledning ▶ Forstøver-/medikamentell behandling (etter forordning) ▶ Oksygen (etter forordning/lokale retningslinjer) ▶ Assistert ventilasjon ▷ Munn til munn/munn til maske ved lav RF
C	Circulation Sirkulasjon		• Hud ▷ blek, kald, klam? • Blålige negler på fingre/tær (perifer cyanose) • Kapillær fyllingstid ▷ Puls (reg/ureg) ▷ Blodtrykk (BT) • Væskeinntak/væsketap (diurese, oppkast/diare o.l.) • Indre/ytre blodninger (tap av blodvolum)								▶ Heve bena (kortvarig effekt) ▶ Væsketilførsel ▷ Væske pr. os (v/dehydrering) ▷ Væske iv/væsketot (v/sirkulasjonssvikt) ▶ Vurdere urinkateter (etter lokale retningslinjer)
D	Disability Bevissthet		• Vurder bevissthetsnivå (v/for eksempel ACVPU-skjema) ▷ Ny forvirring? Forgifting? Endret adferd/uro? Kramper? • Tegn på hjerneslag (PrateSmileLette, andre symptomer) • Pupiller (størrelse, symmetri, reaksjon på lys) • Blodsukker (måles alltid ved endret bevissthet)								▶ Sikre luftveier (hake-/kjeveta, sideleie) ▶ Ring 113 ved tegn på hjerneslag ▶ Ring Giftinformasjonen ved forgiftninger eller intoks (tlf. 22591300) ▶ Regulere blodsukker
E	Environment/ Exposure Omgivelser/ Kroppundersøkelse		• Undersøk hele pasienten ▷ Se etter hudforandringer; farge, sår, temperatur, hevelse/edemer, utslett ▷ Vurder ernæring (nedsatt matlyst) og eliminasjon (urin/avf.) ▷ Sjekk kateter og dren (PVK, VAP, peg, stomi etc.) • Temperatur, feilstillinger/traume, smerter (VAS/NRS)								Tiltak avhenger av funn • Ta evt. urinprøve, CRP etc. etter lokale retningslinjer/forordninger • Regulere temperatur, smertelindring
Vær obs på endringer i funksjonsnivå og hjemmeforhold											
Rapporter endringer, og/eller tilkall hjelp											

Sykdomstilstand kan endre seg raskt! Husk å revurdere ABCDE og tiltakenes effekt. Tilkall mer hjelp ved behov.
Kontakt ansvarlig sykepleier/lege (følg lokale rutiner), legevakt (116 117) eller AMK (113) ved alvorlige funn og/eller bekymring for pasienten.

	Observere	Vurdere tiltak
A	<u>Hostekraft/ svelgfunksjon</u>	Sitte oppreist Tilpasse konsistens i mat/drikke
B	Respirasjonsfrekvens Ubesværet/besværet Bruk av hjelpemuskulatur Hoste Slim (farge)	Aktivitet/slimmobilisering Veiled på inhalator/ forstøver Individuell behandlingsplan ved KOLS forverring
C	Puls (regelmessig/uregelmessig) Hud Ødemer(omkrets) <u>Drikkeliste</u> Vekt Væskebalanse: inn (drikke) og ut (urin, diare, oppkast, svette)	Oppmuntre til drikke; særlig i sommermåned <u>Drikkeliste</u> Vekt Ortostatisk blodtrykksmåling
D	Kognitiv funksjon: • Orientert for tid og sted • Kjenner igjen pårørende • Forstår beskjeder Bruk av medikamenter/rusmidler som påvirker bevissthet	Personsentrert omsorg Blodsukkerkontroll Døgnyrtme/hvile Motivert for å redusere rusmiddelbruk
E	Funksjonsnivå: • Hygiene • Bomiljø • Fallrisiko Sår (størrelse, farge, væske, lukt) Smerter (nyoppstått/kronisk) Kateter/dren (fri passasje, infeksjonstegn) Ernæring Tann-/munnhelse	Fallforebyggende tiltak Revidere sårplan Smertelindring, dokumenter effekt Ernæringsplan Munnstell/behov for tannlege
F	Vurder behov for NEWS måling Finnes det behandlingsavklaring	Tilpass NEWS respons i dialog med ansvarlig lege Legemiddelvurdering Behandlingsplan Tverrfaglig møte Oppdater tiltaksplan

Circulation

Vitale målinger og observasjoner

Richard Hardeland Skåra og Camilla Jenshus Hansen

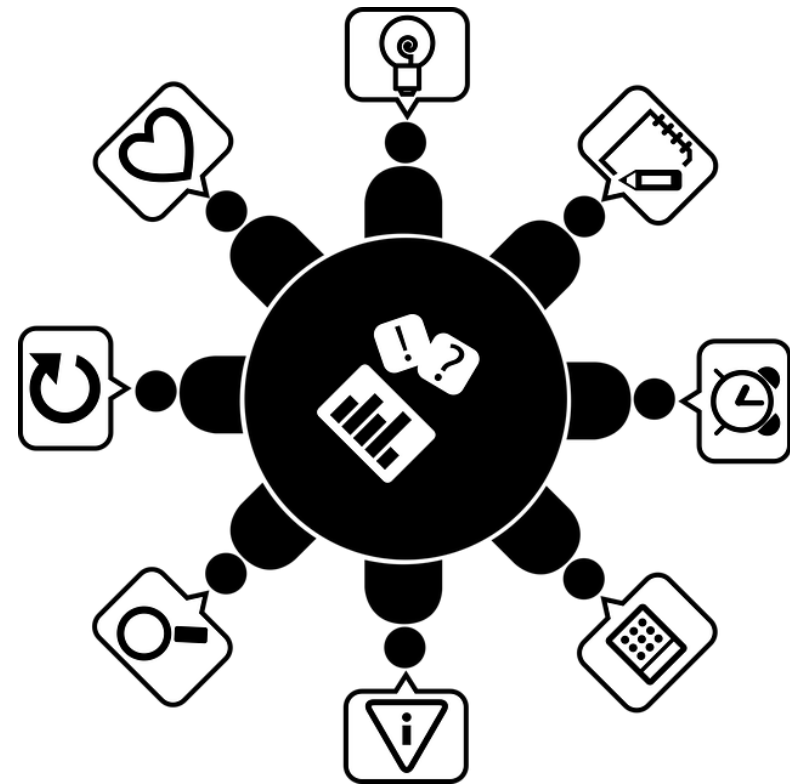
USHT Agder vest

Åpent forum

- Hvordan fange opp endringer i bokstaven C
- Hvilke tiltak kan/bør gjennomføres for C i daglige observasjoner
- Hvilke tiltak kan/bør gjennomføres for C ved akutte endringer

Finn frem ark og penn

**Alle deltar, en passer tiden
så alle får slippe til ordet**

Pause til kl. 13:00

Kilde: stockbilder

Circulation

Observasjoner og oppfølging ved hjertesvikt

Samarbeid mellom kommuner og sykehus

Tonje & Signe

Åpent forum

- Still spørsmål i chat eller bruk mikrofon.
- Skriv ned 1-2 punkter du tar med deg fra undervisningen

Kilde: stockbilder

Sepsis

Kirsten Toft, overlege
Akuttmedisinske tjenester Kristiansand

Åpent forum

- Still spørsmål i chat eller bruk mikrofon.
- Skriv ned 1-2 punkter du tar med deg fra undervisningen

Kilde: stockbilder

Pause til 14:15

Kilde:pixabay.com

Forventninger til deg som instruktør

- Sette deg godt inn i nettsidene og opplæringspakken i observasjonskompetanse og NEWS2
- Opplæring av kollegaer, nyansatte: «Train the trainer»
- Rammer: utstyr, lommekort, ISBAR-blokk, praktisk øvelse
- Være pådriver for NEWS2 på arbeidsplassen
 - Repetisjon
 - Praktisk øving
 - "Lunsjutfordringer"
- Innlemme NEWS2 i eksisterende systemer og rutiner
 - Egen prosedyre for din kommune
- Journalgransking
 - Habituell NEWS, dokumentasjon, oppfølging av NEWS-skår
- Dialog med leder
 - Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten
 - Helsepersonelloven § 4

Kilde: pixabay.com

Agder vest: www.kristiansand.kommune.no/news

Agder øst: www.grimstad.kommune.no Søk på NEWS

Forventninger til deg som instruktør

- Sette deg godt inn i nettsidene og opplæringspakken i observasjonskompetanse og NEWS2
- Opplæring av kollegaer, nyansatte: «Train the trainer»
- Rammer: utstyr, lommekort, ISBAR-blokk, praktisk øvelse
- Være pådriver for NEWS2 på arbeidsplassen
 - Repetisjon
 - Praktisk øving
 - "Lunsjutfordringer"
- Innlemme NEWS2 i eksisterende systemer og rutiner
 - Egen prosedyre for din kommune
- Journalgransking
 - Habituell NEWS, dokumentasjon, oppfølging av NEWS-skår
- Dialog med leder
 - Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten
 - Helsepersonelloven § 4

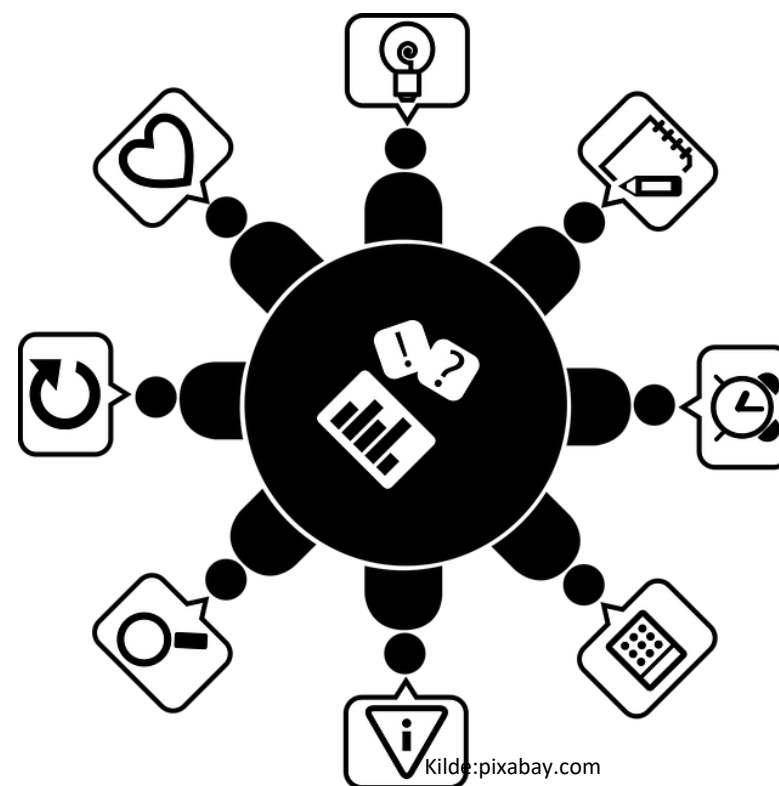
Agder vest: www.kristiansand.kommune.no/news

Agder øst: www.grimstad.kommune.no Søk på NEWS

Gruppearbeid 15 min

1. Hva har du som instruktør gjort siden sist samling: for eksempel lunsj undervisning, internkontroll, casejobbing, simulering osv.
2. Hva fungerte bra i undervisning av dine kollegaer
3. Alternativt: Hvordan gi opplæring til kollegaer i bokstaven C

- Alle deltar, en passer tiden så alle får slippe til ordet

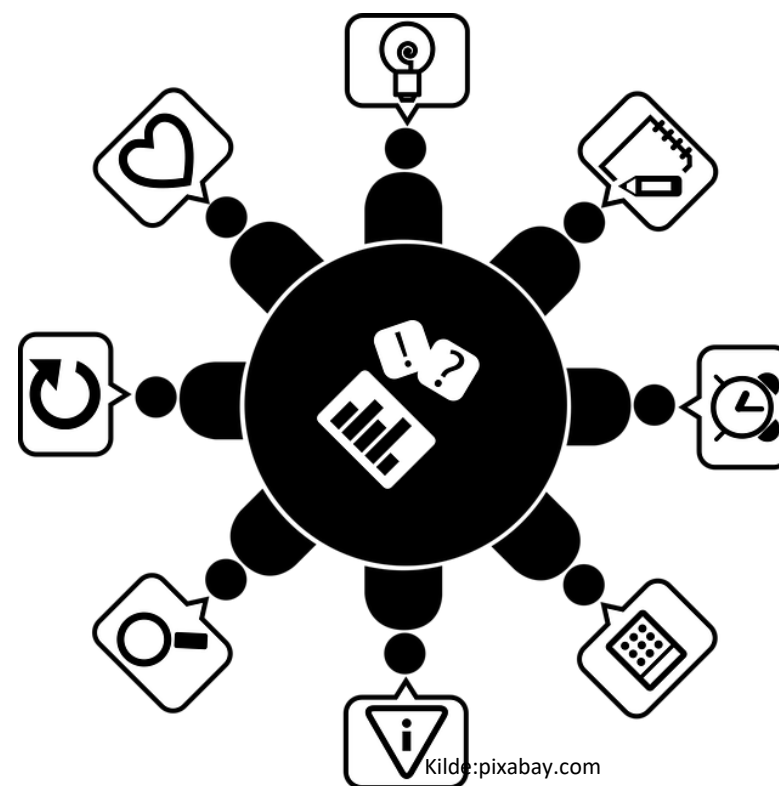

Gruppearbeid 15 min

ÅpneMenti.com på din telefon, skriv inn kode: 47311248

1. Hva har du som instruktør gjort siden sist samling: for eksempel lunsj undervisning, internkontroll, casejobbing, simulering osv.
2. Hva fungerte bra i undervisning av dine kollegaer
3. Alternativt: Hvordan gi opplæring til kollegaer i bokstaven C

- Alle deltar, en passer tiden så alle får slippe til ordet

Webinarserien Sammen om helse!

Til deg som jobber med personer
med utviklingshemming

Stian Brødsjø

BEDRE
helsehjelp

Tidspunkt:

Fra kl. 11.30, varighet ca 30 minutter per webinar. Se datoer i program under.

Program for 2025:

5. november	<i>Hva er egentlig normalt?</i> – Om normaltilstand og normalfunksjon	<u>Lenke til webinar</u>
19. november	<i>Forstår vi det vi måler?</i> – Om måling av vitale tegn	<u>Lenke til webinar</u>
3. desember	<i>Jeg vet ikke hva jeg skal si</i> – Om kommunikasjon til helsepersonell og ISBAR	<u>Lenke til webinar</u>
17. desember	<i>Ernæring som behandling</i> – Om oppfølging av ernæring	<u>Lenke til webinar</u>

[Lenke med informasjon og Teamslenker](#)

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester

AGDER

Tilbud om simulering

Hvem: for instruktører i Agder øst

Når: 5 desember kl. 09.00-13.00

Sted: UiA Grimstad

Påmelding: <https://forms.office.com/e/EY0MnRcXuk>

Mer informasjon

- [Fallforebygging](#)

Våre aktiviteter

Aktiviteter

ABC-opplæring

Bruker- og pårørendemedvirkning

Fagnettverk og arrangement

Innovasjon og tjenesteutvikling

Kompetanseutvikling

Kunnskapsbasert praksis

Læringsnettverk

Samarbeid med helseforetak og
utdanningsinstitusjoner

Bo trygt hjemme-reformen

Leve hele livet-reformen

Helseteknologi

Prosjekter

Forskning

Kronikker

Fallforebygging

Publisert 21. september 2025 | Oppdatert 23. oktober 2025

Fall blant eldre er den vanligste ulykken for eldre over 65 år og kan få alvorlige konsekvenser for både den enkelte, pårørende og helsetjenesten. Risikoen øker med alderen, men fall kan forebygges. Med riktig innsats

Prosjektleder: Merethe A. Land og Solvi J. Bryn

Takk for i dag😊

- Evaluering av dagen
- Ta kontakt:
- Merethe.A.Land@grimstad.kommune.no
- Cathrine.Humlen.Ruud@kristiansand.kommune.no

EVALUERING - Digital fagdag i Observasjonskompetanse og NEWS2 for instruktører.

